ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์:

พฤติกรรมการใช้คำถามของครูในการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชื่อผู้เขียน:

นางสาวสายใจ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาประถมศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์ ม้าลำพอง ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อรูณ กิ่งจันทร์ กรรมการ รองศาสตราจารย์วีณา วโรตมะวิชญ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้คำถามของครูในการสอนกลุ่ม สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยศึกษาประเภทของคำถาม ลักษณะของ คำถาม วิธีการใช้คำถาม และศึกษาเปรียบเทียบประเภทของคำถาม ลักษณะของคำถาม การใช้คำถามระหว่างผู้สอนดีเด่นกับครูผู้สอนปกติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอนดีเด่นและครูผู้ สอนปกติกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถม ศึกษาอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2539 จำนวน 18 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้คือ แบบสังเกตและเครื่องบันทึกเสียงการใช้คำถามของครู ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย ตนเอง โดยเข้าไปสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในห้องเรียน คนละ 2 ครั้ง รวม 36 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 60 นาที แล้วน้ำมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละและนำเสนอโดยตาราง ประกอบการพรรณนาวิเคราะห์และเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านประเภทของคำถามที่ครูใช้มากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ คำถามประเภทความรู้ คำถามประเภทให้วิเคราะห์ ความจำ คำถามประเภทความเข้าใจ คำถามประเภทการนำไปใช้ และคำถามประเภทให้ประเมินค่าหรือตัดสินใจ ส่วนลักษณะของ คำถามประเภทให้สังเคราะห์ คำถามที่ครูใช้มากที่สุดคือ คำถามส่งเสริมและกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดและลักษณะคำถามที่ครู

ใช้น้อยที่สุดคือ คำถามที่ใช้ถามตรงประเด็น วิธีการใช้คำถามของครูที่ใช้มากที่สุดคือ การทวน คำตอบของนักเรียน และวิธีการใช้คำถามที่ครูใช้น้อยที่สุดคือ ถามคำถามให้นักเรียนตอบทีละคน

2. ด้านการเปรียบเทียบประเภทของคำถาม ลักษณะของคำถามและวิธีการใช้คำถามของ ครูผู้สอนดีเด่นและครูผู้สอนปกติ พบว่า มีความแตกต่างกันในหลายประเด็น คือ ประเภทของคำ ถามที่ครูผู้สอนดีเด่นใช้มากกว่าคือ คำถามประเภทความรู้ ความจำ และคำถามประเภทสังเคราะห์ ส่วนประเภทของคำถามที่ครูผู้สอนปกติใช้มากกว่าคือ คำถามประเภทของคำถามที่ครูผู้สอนปกติใช้มากกว่าคือ คำถามประเภทความเข้าใจ

ลักษณะของคำถามที่ครูผู้สอนดีเด่นใช้มากกว่าคือคำถามที่เป็นทั้งคำถามแคบและคำถาม กว้างเพื่อสร้างมโนมติและความคิดแก่เด็ก และลักษณะของคำถามที่ครู ผู้สอนปกติใช้มากกว่าคือ คำถามเป็นข้อความที่สมบูรณ์

วิธีการใช้คำถามของครูที่ครูผู้สอนดีเด่นใช้มากกว่าคือ เรียกชื่อนักเรียนก่อนตั้งคำถามและ ถามคำถามให้นักเรียนตอบพร้อมกันทั้งห้อง วิธีการใช้คำถามที่ครูผู้สอนปกติใช้มากกว่าคือ ถาม คำถามให้นักเรียนหาคำตอบเป็นกลุ่มและทวนคำถามตนเอง Thesis Title:

Questioning Behaviors of Teachers in Teaching Prathom Suksa 8

Life Experiences Area

Author:

Miss Saijai Khornsawan

M.Ed.:

Elementary Education

Examining Committee:

Assist. Prof. Prasit

Malumpong

Chairman

Assist. Prof. Arun

Kingchan

Member

Assoc. Prof. Weena

Warotamawit

Member

Abstract

The study aimed at investigating the questioning behaviors of teachers in teaching Prathom Suksa & Life Experiences Area. Types of questions, question characteristics, teachers' questioning techniques were investigated. Comparisons were also made between the performance, regarding types of questions, question characteristics, teachers' questioning techniques, of those who were outstanding teachers and ordinary ones.

The sample was eighteen teachers who had taught in Prathom Suksa 6 Life Experiences Area, Fang District Office of Primary Education, Chiang Mai Province, in the second semester, 1996. Those were outstanding and ordinary teachers. Tools implemented consisted of an observation sheet and a tape recorder used in recording the questions used in class by the teachers. The researcher collected the data by herself with 36 sessions of observation. Each teacher was observed twice, each observatory period lasted 60 minutes. The data collected were analyzed, by using percentage, and presented in the form of descriptive analysis and group comparison.

The results showed that:

1. The types of questions used were ranged from the most to the least as followed: knowledge questions, comprehension questions, application questions, analysis questions, synthesis questions, and evaluation questions. The question characteristics

which most frequently used was the questions that urged the students to think while least frequently used was right-to-the-point question. As for questioning technique, the technique of repeating students' answers was rnost frequently used while technique of asking questions to individual student was least frequently used.

2. As for comparison made on the types of questions, question characteristics and teacher's questioning techniques, between the outstanding and ordinary teachers, were found differences. The outstanding teachers concentrated more on knowledge questions as well as synthesis questions than the ordinary teachers did. The ordinary teachers concentrated more on comprehension question than the outstanding teachers did.

As for the question characteristics, both narrow and broad questions which urged the students to formulate concept and generalization, were more frequently used by the outstanding teachers, while the question characteristics regarding complete statements were more frequently used by the ordinary teachers.

Questioning techniques more frequently used by the outstanding teachers were calling the student's name and then asking the question, and asking the whole class to give answers while asking questions for answers from groups and teachers' repeating questions were more frequently used by the ordinary teachers.